

SARDAR PATEL UNIVERSITY
FYBA (External) Examination
Saturday, 13th April, 2019
10.00 am - 1.00 pm
FYBASAN-101 - कुमारसंभवम्-सर्ग-५-कालिदासः ।
दशकुमारचरितम्-उच्छ्वास-६-दण्डि ।

कुल गुण : १००

प्र.१

(अ) नीचेनाभांथी गभे ते जे श्लोकोनो अनुपाए करे.

(१०)

- (१) प्रतिक्षणं सा कृतरामविक्रियां व्रताय मौञ्जीं त्रिगुणां बभार याम् ।
अकारि तत्पूर्वनिबद्धया तथा सरागमस्या रसनागुणास्पदम् ॥
- (२) स्थिताः क्षणं पक्ष्मसु ताडिताधराः पयोधरोत्सेघनिपातचूर्णिताः ।
वलीषु तस्यास्खलिताः प्रपेदिरे चिरेण नाभिं प्रथमोदबिन्दवः ॥
- (३) प्रयुक्तसत्कारविशेषमात्मना न मां परं सप्रतिपत्तुमर्हसि ।
यतः सतां संनतगात्रि संगतं मनीषिभिः साप्तपदीनमुच्यते ॥
- (४) द्रुमेषु सख्या कृतजन्मसु स्वयं कलं तपःसाक्षिषु दृष्टमेष्वपि ।
न च प्ररोहाभिमुखोऽपि दृश्यते मनोरथोऽस्याः शशिमौलिसंश्रय ॥

(ब) नीचेनाभांथी गभे ते जे असंदर्भ सभज्जवो.

(१०)

- (१) प्रियेषु सौभाग्यकला हि चारुता ।
- (२) न धर्मवृद्धेषु वयः समीक्ष्यते ।
- (३) शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम् ।
- (४) न रत्नमन्विष्यति मृग्यते हितत् ।

प्र.२ महाकाव्यनां लक्षणो ज्ञात्वा 'कुमारसंभवम्' नुं महाकाव्य तरीके भूत्यांङन करे.

(२०)

अथवा

प्र.२ 'कुमारसंभवम्' ना पांथभा सर्गनुं रसदर्शन करे.

(२०)

प्र.३

(अ) नीचेनाभांथी गभे ते जे गद्यखंडो नो अनुपाए करे.

(१०)

- (१) 'देव ! सोऽहमपि सुहृत्साधारणभ्रमणकारणः सुहृषु दामलित्पाह्वयस्य
नगरस्य बाह्योद्याने महान्तमुत्सवसमाजमालोकयम् । तत्र क्वचिदतिमुक्तलतामण्डपे
कमपि धीणावादेनात्मनं विनोदयन्तमुत्कण्ठितं युवानमद्राक्षम् ।' अप्राक्षं च- भद्र ! को
नामायमुत्सवः, किमर्थं वा समारब्धः केन वा निमित्तेनोत्सव मनादृत्यैकान्ते
भवानुत्कण्ठित इव परिवादिनीद्वितीयस्तिष्ठति ?' इति ।

(२) अहं चानङ्गविह्वलः स्ववेश्म गत्वा कोशदासेन यत्न वदत्युदारस्नान-
भोजनादिकमनुभावितोऽस्मि । सायं चोपसृत्य चन्द्रसेना रहसि मां प्रणिपत्यं पत्युरंसमंसेन
प्रणयपेशलमाघट्टयन्त्युपाविशत् । आचष्टं च हृष्टः कोशदासः-भूयासमेवं
यावदायुरायताक्षि ! त्वत्प्रसादस्य पात्रम्' इति । मया तु सस्मितमभिहितम्-

(३) 'अस्ति त्रिगतो नाम जनपदः । तत्रा सन्गृहिणस्त्रयः स्कीतसार-घनाः सोदर्या घनक-
घान्यक-घन्यकाख्याः । तेषु जीवत्सु न ववर्ष वर्षाणि द्वादश दशशताक्षः,
क्षीणसारंसस्यम्, औषध्यो वन्ध्याः, न कलवन्तो वनस्पतयः, क्लीबामेघाः क्षीणस्त्रोतसः
स्त्रवन्त्यः, पङ्कशेषाणि पल्वलानि, निर्निस्पन्दान्युत्समण्डानि,'

(अ) नीचेनामांथी गमे ते ने ससंदर्भ सभज्जवो.

(१०)

(१) स्त्री हृदयं क्रूरम् ।

(२) चित्रेयं दैवगतिः ।

(३) सेयमाकृतिर्न व्यभिचरति शीलम् ।

(४) 'प्रक्षिप्तेन सागरे' इति ।

प्र.४ कथा अने आभ्यायिकाना लक्षणे आपी, दशकुमारचरितं साहित्य स्वरूप स्पष्ट करो.

(२०)

अथवा

प्र.४ एंडीनी शैलीनी विशेषता 'दशकुमारचरित'ना आधारे चर्चो.

(२०)

प्र.५ नीचेनामांथी गमे ते ने टूंकनोंध लपो.

(२०)

(१) धूमिनी कथा

(२) एंडीनुं शुपन

(३) 'दशकुमारचरितम्' - शीर्षक

(४) नितम्भपतीनी कथा.